

Minnesanteckningar 2011-01-31

PROJEKT SLUSSEN

Datum: 2011-01-27, kl 13.00 – 15.00
Mötesid: Möte med Länsstyrelsen
Mötestillfälle: 17
Plats: Länsstyrelsen Stockholm, Hantverkargatan, Kungsholmen
Närvarande: Lena Pettersson, Per Berglund, Klas Klasson, Inger Holmqvist, Martin Schröder, Victor Hoas Ströman, Monica Granberg

MINNESANTECKNINGAR

Syftet med mötet:

Avstämning med Länsstyrelsen om Slussenprojektet med fokus på bussterminalen, utveckling av gestaltningsprogrammet för Slussen och avstämning av arbetet med regleringen.

1. Kort avrapportering från projektet

- Föregående mötesprotokoll gick igenom. MS informerade om att projektets huvudinriktning nu är med bussterminalen i berget och den öppna bebyggelsestrukturen på torgplan. Sedan senaste mötestillfället har projektet utvecklats vidare i enlighet med de inriktningar som föredrogs då. MS har visat projektet för stadens stadsbyggnads-, trafik- och finansborgarråd vilka varit positiva till nuvarande utformning.

2. Ny detaljplan för Slussen – lägesrapport

- MS redogjorde för senaste förändringarna i projektet. I korthet gäller att bussterminalen som tidigare låg överdäckad på kajplan har flyttats till berget under Katarinavägen. För situationen på kajplan innebär detta:
 - Stadsgårdsleden kan flyttas söderut och ligga kvar på kajnivå en längre sträcka.
 - Torgnivån sänks som mest ca 3 meter i områdets östra del och sockeln som tidigare mötte kajplan är ersatt av sluttande terrasser, i form av både hårdgjorda och gröna ytor. Detta innebär bl a att befintlig torgnivå vid Katarinahissen kan behållas i den nya Slussenplanen.
 - Ny park i förlängningen av Stadsmuseet.
 - Ny bebyggelsestruktur i öster med bebyggelse som landar på kajnivå.
 - Bebyggelsen framför Hilton och E2-kvarteren kvarstår fast i omarbetade former.
 - Kulturkvarteren får en utformning och byggnadshöjd som medger utblickar mot Gamla Stan, men som samtidigt ger karaktär och rumslighet åt Södermalmstorg.

- Tillgängliga passager medges över broarna som alla lutar max 1/20. Tillgängliga passager mellan torg och kajnivå sker via invändig förbindelse.
- I det fortsatta arbetet kommer bl a terrassernas utformning studeras vidare för att bryta skalan och separera dess olika delar med grönytor, kommunikationsstråk, byggnadselement mm

3. Ny detaljplan för bussterminalen – lägesrapport

- MS redogjorde för den nya bussterminalen i Katarinaberget. Placeringen av terminalen i berget innebär att bättre förutsättningar fås för att få plats med alla funktioner inom Slussenområdet. Den nya placeringen av bussterminalen innebär bl a:
 - Bättre koppling mellan buss och t-bana då den södra ingången till tunnelbanan kan nyttjas.
 - SL:s önskemål om kapacitet och utrymningskrav tillgodoses fullt ut.
 - Genomförandet förenklas då terminalen kan byggas relativt oberoende av byggnation på kaj.
 - Utrymmet på kajerna kan utnyttjas på ett bättre sätt för hamnverksamhet och gång- och cykeltrafik, samtidigt som kajlinjen inte behövs byggas ut så långt i vattnet.
 - Flytten av bussterminalen möjliggör sänkning av torgnivån enligt ovan.
- MS informerade om att detaljplanens avgränsning föreslås dels som en tilläggsplan för den yta som ligger under mark och dels som en detaljplan för den yta som berör delar på mark. KK bedömde att tillvägagångssättet ska kunna vara juridiskt möjligt.

4. Utveckling av gestaltungsprogram för Slussen

- MS informerade om det pågående arbetet med gestaltungsprogram för Slussen. Såsom upplägget ser ut nu kommer kapitlet om Stadsbyggnad behållas som tidigare medan kapitlen för Offentliga rum respektive Arkitektur arbetas om och utvecklas.
- Kapitlet Offentliga rum beskriver de olika delarna, ytorna, på ett schematiskt sätt där respektive plats beskrivs utifrån funktion/aktivitet, hur platsen kan utformas och exempel på material som kan användas på platsen. Programmet kommer dock inte skriva fast några definitiva utformningar eller material då genomförandet kommer ske under en lång tid och färdigställandet ligger långt fram i tiden. Beskrivningarna kan snarare ses som en typologisk redogörelse för platsernas lägsta standard.
- Kapitlet Arkitektur utgår till stor del från en bebyggelseanalys om hur befintlig bebyggelsestruktur karaktäriseras i form av proportioner, fasaduppbyggnad, färgskala, taklandskap mm. Därefter beskrivs respektive del/projekt utifrån karaktär, form, material, kulör och fasader/typologi. Kapitlet hanterar även byggnadsverk såsom broar och konstruktioner.
- MS beskrev att gestaltungsprogrammet kommer att antas såsom en del av planhandlingarna. Programmet behöver dock kunna vara ett levande dokument som kan utvecklas över tid, antingen i samma eller i ny form. Diskussion fördes kring former för programmet och eventuella hänvisningar på plankartan. Stadsbyggnadskontoret kommer att studera frågan vidare avseende hur vissa

kriterier för gestaltning kan säkerställas på plankarta respektive i gestaltningsprogram.

- IH framförde önskemål om att gestaltningsprogrammet även hanterar växtlighet då delar Slussen nu föreslås planteras med bl a större träd.
- KK vill att några sammanfattande formuleringar utifrån gestaltningsprogrammet tas med i plankartan. Eventuellt kan plankartan kompletteras med lämpliga f-bestämmelser för dess olika delar/platser. Viktigt att skydda platsens kvalitéer med hänseende på riksintresset. MG föreslog att en avstämning sker om plankartan och gestaltningsprogrammet inför utställning.
- Då Britta Roos ej var närvarande vid mötet beslutades att boka in möte med BR om nya utformningen på Bergs arkitektkontor där modellen f n står. IH återkopplar till BR.

5. Tillståndsprövningen – lägesrapport

- MG informerade om att samrådssynpunkterna håller på att sammanställas. Alla mötesprotokollen är dock inte färdiga ännu. När allt är klart läggs det ut på hemsidan. Vissa remissinstanser har fått anstånd t o m 31 januari 2011.
- Det har visat sig att det finns fördelar med att använda Nils Ericsson-Slussen/avtappningskanalen för avtappning då investeringar ändå måste göras i denna. Likaså kan avtappningen ökas i Hammarbykanalen till en relativt låg kostnad till följd av investeringar i Hammarby Sjöstad. Investeringarna i Hammarby Sjöstad minskar behovet av tillkommande erosionskydd, i förhållande till vad som antogs i Klimat- och sårbarhetsutredningen. Projektet överväger att använda Nils Eriksson för tappning och att öka kapaciteten i Hammarby. Det innebär att avtappningskapaciteten i de nya kanalerna i nya Slussen kan minskas, vilket i sin tur innebär att bredden mellan kajkanterna i Slussen kan minska.

Projektets bedömning är att dessa ändringar inte föranleder ett nytt samråd. LP och PB instämmer i detta, då meningen/syftet med ett samråd är inhämta synpunkter och att genomföra eventuella förändringar. Dock behöver de anläggningsägare som berörs av ändringarna informeras och konsekvenserna av förändringarna utredas.

- MG informerade om att projektet blivit kontaktade av bl a Uppsala universitet för att anlägga vattenturbiner i N-E slussen för lokal elproduktion. Projektet tittar även på möjligheten att anlägga en surfvåg i en avtappningskanal efter propå från Stockholm Sub Surfers.
- Ny höjddata över Mälardalen har inkommit från lantmäteriet för ca 1/3 av Mälaren. Projektet gör känslighetsanalyser mot tidigare höjddata för att se hur stora skillnader/avvikelse som finns. Resterande höjddata beräknas av Lantmäteriet kunna levereras i juni alt. augusti, beroende på hur snabbt snön smälter i Mälardalen.
- Inför tillståndsprövningen är projektets målsättning att snarast ta ställning till om de vattenstånd som togs fram i förslag på ny reglering fas 3b står fast (utifrån samrådssynpunkter och känslighetsanalyser på nya höjddata). Därefter kan regleringen omarbetas en sista gång främst med avseende på omfördelning av avtappningskapaciteten i Stockholm (se ovan). I tillståndsansökan ska även

byggrelaterade konsekvenser tas med. IH och KK frågade om kopplingen mellan detaljplanen för Slussen och tillståndsansökan. MG svarade att tidplanen för tillståndsansökan ligger parallellt med tidplanen för ny detaljplan för Slussen. Vår bedömning är att planen måste ha antagits innan miljödomstolen kallar till huvudförhandling och att tillståndet kommer att villkoras med att det kan tas i anspråk när detaljplanen vunnit laga kraft.

- Landshövdingen Ingemar Skogö uppdras av Regeringskansliet att biträda Försvarsdepartementet för att underlätta en effektiv process för samråd och klarläggande av frågor rörande ansvarsfördelning och finansiering av åtgärder för en ny reglering av Mälarens vatten. Arbetet har inletts med att ta fram verktyg/principer för kostnadsfördelning. En möjlighet kan vara att fördela kostnaderna på va-taxorna, ca 2 milj. abonnenter i Mälardalen. En ytterligare möjlighet är att utgå från minskade skadekostnader för kommuner och statliga verk. Träff sker med urval av kommuner i februari och med alla berörda kommuner i maj och därefter redovisa principer, avsiktsförklaringar samt någon typ av beslut i alla kommuner under hösten. Jonas Eliasson på KTH kommer att granska principerna för fördelning samt en ej ännu utsedd person ska granska kalkylerna för ny reglering.

6. Tidplan

- Detaljplan för Slussen ställs ut med start 2 maj i år. Från samma datum går detaljplanen för bussterminalen ut på plansamråd. Båda planerna kommer att visas under 6 veckor på Sjömanshemmet. Efter utställning och plansamråd tas planerna upp för godkännande respektive ställningstagande i stadsbyggnadsnämnden under tidig höst. Därefter går Slussenplanen upp för antagande i KF i slutet av 2011. Planen för bussterminalen ställs ut under hösten 2011 och tas därefter upp för godkännande i SBN och antagande i KF. Detaljplanerna väntas vinna laga kraft 2013 efter överprövning hos länsstyrelsen och mark- och miljödomstol som efterföljande instans. Om planen överklagas vidare till mark- och miljööverdomstolen beräknas detta fördröja processen med ca 1 år.
- Tre stycken temaveckor kommer att hållas om Trafik, Vatten och Stadsliv inför utställning och plansamråd för Slussen respektive bussterminalen. Temaveckorna kommer bjuda på evenemang, föreläsningar mm och hålls i februari (trafik), mars (vatten) respektive april (stadsliv) på Ryssgården på Slussen.
- Kommunicerade tider är ännu ej officiella. Stadens hemsida kommer att uppdateras framöver med nya tider.

7. Övriga frågor

- -

Vid anteckningarna
Victor Hoas Ströman